

V Bruseli 8. decembra 2023
(OR. en)

16613/23

ECOFIN 1354
FIN 1287
UEM 429

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Osobitná správa Dvora audítorov 16/2023 Riadenie dlhu v rámci NGEU v Komisii – Povzbudzujúci začiatok, ale potrebné je ďalšie zosúladenie s osvedčenými postupmi – závery Rady (8. decembra 2023)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o osobitnej správe Dvora audítorov 16/2023 s názvom Riadenie dlhu v rámci NGEU v Komisii – povzbudzujúci začiatok, ale potrebné je ďalšie zosúladenie s osvedčenými postupmi, ktoré boli schválené na zasadnutí Rady (ECOFIN) 8. decembra 2023.

Závery Rady o osobitnej správe Európskeho dvora audítorov 16/2023

Riadenie dlhu v rámci NGEU v Komisii – Povzbudzujúci začiatok, ale potrebné je ďalšie zosúladenie s osvedčenými postupmi

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

1. VÍTA skutočnosť, že v júni 2023 bola uverejnená osobitná správa Európskeho dvora audítorov 16/2023: Riadenie dlhu v rámci NGEU v Komisii – Povzbudzujúci začiatok, ale potrebné je ďalšie zosúladenie s osvedčenými postupmi (ďalej len „osobitná správa Európskeho dvora audítorov“)¹, a BERIE NA VEDOMIE odpoveď Komisie pripojenú k tejto osobitnej správe.
2. PRIPOMÍNA závery z mimoriadneho zasadnutia Európskej rady zo 17., 18., 19., 20. a 21. júla 2020², v ktorých sa uvádza, že „s cieľom poskytnúť Únii potrebné prostriedky na riešenie výziev, ktoré priniesla pandémia COVID-19, bude Komisia oprávnená vypožičať si v mene Únie finančné prostriedky na kapitálových trhoch“, a ZDÔRAZŇUJE najmä, že podľa týchto záverov „vzhľadom na to, že NGEU je výnimočnou odpoveďou na tieto dočasné, ale extrémne okolnosti, právomoci udelené Komisii na účely vypožičiavania si finančných prostriedkov sú jasne obmedzené, pokiaľ ide o objem, trvanie a účel“.

¹ [Osobitná správa 16/2023: Riadenie dlhu v rámci NGEU v Komisii \(europa.eu\)](https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10-2020-INIT/sk/pdf)

² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10-2020-INIT/sk/pdf>

3. PRIPOMÍNA rozhodnutie Rady 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie (ďalej len „rozhodnutie o vlastných zdrojoch“)³, v ktorom sa uvádza, že „Komisia ustanoví potrebné dojednania na riadenie operácií vypožičiavania si. Komisia pravidelne a komplexne informuje Európsky parlament a Radu o všetkých aspektoch svojej stratégie riadenia dlhu.
4. UZNÁVA, že Európska komisia v krátkom čase vytvorila prvky, ktoré jej umožnia vykonávať rozhodnutie o vlastných zdrojoch, najmä systém riadenia dlhu v rámci NGEU, ktorý sa opiera o infraštruktúru primárneho trhu, vrátane aukčného systému, siete primárnych dílerov a emisií mnohých dlhopisov a pokladničných poukázok v rámci nástroja obnovy NGEU vrátane zelených dlhopisov; PRIPOMÍNA, že na účely financovania NGEU je Komisia splnomocnená vypožičať si do roku 2026 na kapitálových trhoch finančné prostriedky až do výšky 806,9 miliardy EUR (v bežných cenách); to sa uskutočňuje prostredníctvom emisie dlhopisov EÚ; BERIE NA VEDOMIE skutočnosť, že suma do výšky 723,8 miliardy EUR (v bežných cenách) je pridelená na Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti s cieľom podporiť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť Únie tým, že sa členským štátom poskytne finančná podpora na ich investície a reformy v šiestich tematických pilieroch vrátane zelenej a digitálnej transformácie, čo im pomôže riešiť hospodársky a sociálny vplyv pandémie COVID-19⁴;

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX:32020D2053>

⁴ Pozri nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti.

5. PRIPOMÍNA dočasný charakter NGEU vzhľadom na to, že všetky záväzky vyplývajúce z výnimočného a dočasného splnomocnenia Komisie vypožičať si finančné prostriedky sa musia splatiť v plnej výške najneskôr do 31. decembra 2058; PRIPOMÍNA, že splatenie istiny a súvisiacich úrokov v súvislosti s vypožičanými finančnými prostriedkami, ktoré sa majú použiť na nenávratnú podporu, bude znášať rozpočet Únie a že splatenie úverov a všetkých súvisiacich nákladov, ktoré vzniknú Únii, znáša prijímateľská krajina;
6. BERIE NA VEDOMIE, že vzhľadom na jednotnú stratégiu financovania stanovenú v nariadení 2022/2434 zo 6. decembra 2022⁵ a vo vykonávacom rozhodnutí Komisie 2022/2544 z 19. decembra 2022⁶ emisie Komisie pre NGEU, makrofinančnú pomoc + pre Ukrajinu a iné potenciálne budúce programy vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov už nebudú špecifické pre jednotlivé európske programy, ktoré by sa dlhopismi financovali.
7. POUKAZUJE NA TO, že úvodná emisia Komisie v rámci NGEU sa uskutočnila v júni 2021, t.j. bezprostredne po nadobudnutí účinnosti rozhodnutia o vlastných zdrojoch; ZDÔRAZŇUJE, že EÚ je v súčasnosti jedným z najväčších emitentov dlhových nástrojov denominovaných v eurách a najväčším emitentom zelených dlhopisov na svete.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2022/2434 zo 6. decembra 2022, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2018/1046, pokiaľ ide o stanovenie diverzifikovanej stratégie financovania ako všeobecnej metódy vypožičiavania si prostriedkov. Zdroj: [EUR-Lex - 32022R2434 – SK – EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

⁶ Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2022/2544 z 19. decembra 2022, ktorým sa stanovujú dojednania na správu a vykonávanie operácií EÚ týkajúcich sa vypožičiavania si prostriedkov a riadenia dlhu v rámci diverzifikovanej stratégie financovania a súvisiacich operácií poskytovania úverov. [EUR-Lex - 32022D2544 – SK – EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

8. KONŠTATUJE, že od začiatku roka 2022 v dôsledku geopolitickej situácie vrátane útočnej vojny Ruska proti Ukrajine a sprísnenia menovej politiky vo vyspelých ekonomikách sa zvýšili trhové výnosy a vzrástla cenová volatilita; POZNAMENÁVA, že zmenené prostredie viedlo k zvýšeniu nákladov na prijaté úvery a pôžičky aj v prípade operácií vypožičiavania si prostriedkov v rámci NGEU.
9. POZNAMENÁVA, že v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov sa okrem iného posudzuje systém, ktorý vytvorila Komisia na riadenie dlhu vytvoreného na financovanie NGEU, a to na základe koncepcie a počiatočného fungovania systému riadenia dlhu v rámci NGEU od júna 2021 do júna 2022; ZDÔRAZŇUJE, že Európsky dvor audítorov uskutočnil konzultácie s vnútroštátnymi úradmi pre riadenie dlhu 27 členských štátov najmä s cieľom identifikovať možnosti, ako zlepšiť mechanizmy riadenia dlhu EÚ.
10. SÚHLASÍ s konštatovaním Európskeho dvora audítorov, že:
- Komisia si finančné prostriedky vypožičala včas a v súlade s regulačnými limitmi a za náklady zodpovedajúce jej postaveniu na trhu,
 - nové štruktúry a právomoci umožnili rýchle začatie financovania z nástroja NGEU, ale je potrebné ich posilniť, ako sa uvádza v odporúčaniach osobitnej správy Európskeho dvora audítorov,
 - ciele Komisie v oblasti riadenia dlhu neboli na začiatku jasne stanovené, čo obmedzilo posudzovanie výkonnosti.

11. DOMNIEVA SA, že odporúčania Európskeho dvora audítorov sú relevantné a môžu prispieť k ďalšiemu zlepšeniu riadenia dlhu Komisiou; VÍTA skutočnosť, že Komisia akceptovala všetky odporúčania Európskeho dvora audítorov, i jej záväzok vykonať nápravné opatrenia do polovice roka 2024⁷.
12. POZNAMENÁVA najmä, že Európsky dvor audítorov odporúča, aby Komisia vypracovala jasné ciele riadenia dlhu a podávala správy o výkonnosti pri ich plnení; KONŠTATUJE, že v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov sa nestanovujú podrobné usmernenia týkajúce sa smerovania, ukazovateľov a zásad celkovej stratégie riadenia dlhu so zameraním na vyváženú štruktúru nákladov a rizík dlhového portfólia v rámci parametrov dlhového rizika/rizika zodpovednosti pre celkové riadenie dlhu; BERIE NA VEDOMIE, že opatrenia Komisie boli zamerané na zabezpečenie toho, aby EÚ v strednodobom až dlhodobom horizonte získala pre EÚ najvýhodnejšie úverové podmienky; PRIPOMÍNA, že Komisia by pri riadení svojho dlhového a úverového portfólia mala organizovať svoju emisiu dlhopisov v súlade s rámcom riadenia rizík, ktorým sa zabezpečí, aby splácanie v ktoromkoľvek danom roku zostalo v rámci rozpočtovej kapacity EÚ a rešpektovalo príslušné rozpočtové zdroje EÚ stanovené v legislatívnych aktoch, ktorými sa zriaďujú programy financované emisiou dlhopisov (rozhodnutie o vlastných zdrojoch v prípade NGEU).

⁷ Zdroj: Odpoveď Komisie na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov SR/2023/16.

13. VÍTA skutočnosť, že Komisia prijala zastrešujúcu stratégiu riadenia dlhu⁸, ktorou sa riadi uplatňovanie nového jednotného prístupu k financovaniu, v rámci ktorého sa nástroje vyvinuté pre NGEU budú rovnakým spôsobom využívať na iné úverové programy, ktoré sa zriaďujú po decembri 2022, v dôsledku čoho budú cenné papiere EÚ homogénnejšie a likvidnejšie.
14. PRIPOMÍNA, že Komisia od roku 2021 pravidelne informuje Hospodársky a finančný výbor o organizácii emisií NGEU, riadení splatnosti a splácaní dlhu NGEU, rámci zelených dlhopisov a ich emisii, plánoch financovania a finančnej situácii nástroja obnovy NGEU; PRIPOMÍNA, že Hospodársky a finančný výbor 23. septembra 2021 poveril podvýbor pre trhy so štátnymi cennými papiermi v EÚ (ESDM), aby na základe správ Komisie ďalej diskutoval o financovaní NGEU; ZDÔRAZŇUJE prínos, ktorý má výmena informácií a odborné znalosti vnútroštátnych úradov pre riadenie dlhu zastúpených v podvýbore ESDM pre Komisiu; VÍTA pokračovanie sprostredkúvania týchto pravidelných správ a výmeny najlepších postupov týkajúcich sa operácií EÚ v oblasti vypožičiavania si prostriedkov a plánovania emisií podvýboru ESDM a Hospodárskemu a finančnému výboru.

⁸ [Štvrtá polročná správa o vykonávaní operácií vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov EÚ.PDF \(europa.eu\).](#)

15. VÍTA zámer Komisie lepšie zosúladiť organizačnú štruktúru svojho úradu pre riadenie dlhu s medzinárodnými najlepšími postupmi, zriadiť samostatný middle office, posilniť úlohu vedúceho pracovníka zodpovedného za riadenie rizík a postupne nahradiť externých a dočasných zamestnancov pracujúcich na riadení dlhu EÚ stálejšími zamestnancami EÚ pri plnom rešpektovaní stropov súčasného viacročného finančného rámca na roky 2021 – 2027, pričom uznáva prínos, ktorý pre Komisiu majú do nej vyslaní zamestnanci z iných úradov pre riadenie dlhu, ktorí prinášajú svoje odborné znalosti.
16. SO ZÁUJOM OČAKÁVA pokračovanie vykonávania národných plánov obnovy a odolnosti členských štátov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti ako súčasti NGEU vrátane prípadných kapitol REPowerEU v rámci uvedeného mechanizmu, na základe ktorých sa pri riešení dôsledkov pandémie COVID-19 poskytujú aj finančné prostriedky na kľúčové investície a reformy s cieľom posilniť prostredníctvom diverzifikácie dodávok energie a zvyšovania nezávislosti a bezpečnosti dodávok energie v Únii jej strategickú autonómiu.